

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ВИСНОВОК

на проект Закону про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля (реєстр. № 6004-д) підготовлений до другого читання

На виконання пункту 2 Постанови Верховної Ради України «Про прийняття за основу проекту Закону України про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля» від 29 травня 2023 року № 3109-IX Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 19 липня 2023 року (Протокол № 173) розглянув підготовлений до другого читання проект Закону про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля (реєстр. № 6004-д), з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи.

До законопроекту у другому читанні в термін, визначений положеннями частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України внесено 354 пропозицій та поправок, що надійшли від народних депутатів України, з яких: враховано – 136; враховано редакційно – 21; враховано частково – 19; відхилено – 178.

Всі поправки і пропозиції народних депутатів України наведено у порівняльній таблиці для розгляду законопроекту у другому читанні.

Подані поправки і пропозиції відносяться до всіх розділів проекту Закону та частково враховують зауваження і пропозиції Головного науково-експертного управління та інших центральних органів виконавчої влади щодо узгодження норм між собою і забезпечення цілісного завершеного правового регулювання відповідних суспільних відносин, послідовного та логічного викладення нормативного матеріалу.

Відхилені поправки і пропозиції стосуються взаємовиключних редакцій окремих положень законопроекту, а також статей, їх частин, пунктів, підпунктів, абзаців, речень, які відсутні у тексті проекту Закону, прийнятому

Верховною Радою України за основу, що не відповідає частині першій статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Крім того, проект порівняльної таблиці було розглянуто і підтримано 18 липня 2023 року на засіданні підкомітету з питань охорони і раціонального використання водних ресурсів та державного моніторингу навколишнього природного середовища Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (далі – Підкомітет). Відповідно до Рішення Підкомітету запропоновано доповнення щодо викладу остаточної редакції тексту статей законопроекту для прийняття у другому читанні згідно з пунктом 4 частини першої статті 118 Регламенту Верховної Ради України, а саме:

1) У частині четвертій статті 3 законопроекту слова «зазначених у цьому Законі» замінити словами «зазначених у статті 12 цього Закону».

2) Абзац другий частини п'ятої статті 5 законопроекту доповнити новим реченням такого змісту: «Заява на отримання (внесення змін до) інтегрованого довкілевого дозволу вважається поданою з дати отримання документів, зазначених у цій частині».

3) В абзаці першому частини 3 статті 7 законопроекту слова «у строк, що не перевищує п'ятнадцяти робочих днів» замінити словами «протягом п'яти робочих днів».

4) В абзаці другому частини 7 статті 20 законопроекту слова «підстав для анулювання» замінити словами «підстав для відкликання».

5) Статтю 24 законопроекту викласти у такій редакції:

«Стаття 24. Відкликання інтегрованого довкілевого дозволу

1. Інтегрований довкілевий дозвіл може бути відкликаний за ініціативою оператора установки або дозвільного органу згідно із Законом України «Про адміністративну процедуру» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, у таких випадках:

за заявою оператора установки;

припинення експлуатації установки за умови дотримання вимог статті 25 цього Закону;

вчинення протягом одного року двох і більше незаконних перешкоджань перевірці, яку здійснює контролюючий орган згідно із статтею 20 цього Закону, встановлених рішенням суду, що набрало законної сили;

невиконання оператором установки вимоги дозвільного органу щодо внесення змін до інтегрованого довкілевого дозволу в разі перегляду та оновлення умов інтегрованого довкілевого дозволу відповідно до статті 23 цього Закону;

зміни у характері чи функціонуванні установки або її розширення, які вимагають внесення змін до інтегрованого довкілевого дозволу, до внесення таких змін виявлені під час перевірки контролюючим органом згідно із статтею

20 цього Закону або за результатами розгляду дозвільним органом звітності оператора установки, поданої згідно із статтею 17 цього Закону;

застосування до оператора установки або осіб, які знаходяться під його контролем, спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) відповідно до Закону України "Про санкції";

провадження діяльності, на яку отримано інтегрований довкілевий дозвіл, не розпочато протягом чотирьох років з дати, визначеної в ньому, а в разі якщо така дата не визначена, — протягом двох років з дати введення установки в експлуатацію;

порушення оператором установки інтегрованого довкілевого дозволу або його умов, щодо яких надавався припис, розпорядження або інший розпорядчий документ про їх усунення із зазначенням строку для такого усунення.

2. Відкликання інтегрованого довкілевого дозволу дозвільним органом здійснюється в порядку, визначеному частинами третьою-шостою цієї статті.

3. Дозвільний орган на власний розсуд або у строк, що не перевищує двадцяти робочих днів з дня звернення до нього компетентних органів, інших органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування або громадськості приймає рішення про початок адміністративного провадження з відкликання інтегрованого довкілевого дозволу за власною ініціативою та надсилає його оператору установки через засоби Реєстру. Рішення про початок адміністративного провадження з відкликання інтегрованого довкілевого дозволу за ініціативою оператора установки приймається дозвільним органом не пізніше наступного робочого дня за днем отримання заяви оператора установки. Рішення про початок адміністративного провадження з відкликання інтегрованого довкілевого дозволу одночасно оприлюднюється через засоби Реєстру і повинно містити підстави та бути обґрунтованим.

4. У строк, що не перевищує десяти робочих днів з дня оприлюднення рішення про початок адміністративного провадження з відкликання інтегрованого довкілевого дозволу через засоби Реєстру оператор установки має право подати дозвільному органу заперечення, пояснення та будь-яку додаткову інформацію, визначену оператором установки, а також вимагати проведення узгоджувальної наради, передбаченої цим Законом.

5. Дозвільний орган приймає рішення про відкликання інтегрованого довкілевого дозволу або про закриття адміністративного провадження з відкликання інтегрованого довкілевого дозволу у строк, що не перевищує десяти робочих днів з дня отримання заперечень, пояснень та будь-якої додаткової інформації від оператора установки або у строк, що не перевищує п'яти робочих днів з дня проведення узгоджувальної наради, передбаченої цим Законом, та повідомляє про це оператору установки через засоби Реєстру.

Рішення про відкриття інтегрованого довкілевого дозволу або про закриття адміністративного провадження з відкриття інтегрованого довкілевого дозволу одночасно оприлюднюється через засоби Реєстру і повинно бути обґрунтованим. У рішенні про відкриття інтегрованого довкілевого дозволу або у рішенні про закриття адміністративного провадження з відкриття інтегрованого довкілевого дозволу зазначається порядок його оскарження до адміністративного суду.

6. У рішенні дозвільного органу про відкриття інтегрованого довкілевого дозволу вирішується питання про забезпечення виконання обов'язків, передбачених статтею 25 цього Закону».

б) Абзаци двадцять сьомий, двадцять восьмий, двадцять дев'ятий частини першої статті 26 законопроекту викласти в такій редакції:

«рішення про початок адміністративного провадження з відкриття інтегрованого довкілевого дозволу;

рішення про відкриття інтегрованого довкілевого дозволу;

рішення про закриття адміністративного провадження з відкриття інтегрованого довкілевого дозволу;».

7) Частину третю статті 26 законопроекту викласти в такій редакції:

«3. Інформація та документи, внесені до Реєстру, зберігаються протягом усього часу експлуатації установки, але не менше ніж десять років з дня відкриття інтегрованого довкілевого дозволу, визнання його недійсним або його скасування, є відкритими, вільний доступ до них забезпечується через засоби Реєстру, а також оприлюднюються і регулярно оновлюються держателем Реєстру у формі відкритих даних на єдиному державному веб-порталі відкритих даних».

8) Статтю 27 законопроекту викласти у такій редакції:

«Статтю 27. Визнання інтегрованого довкілевого дозволу недійсним, адміністративне оскарження або оскарження в судовому порядку

1. Дозвільний орган визнає інтегрований довкілевий дозвіл недійсним у випадку надання оператором установки в заяві на отримання (внесення змін до) інтегрованого довкілевого дозволу та документах, зазначених у статті 4 цього Закону, недостовірної інформації або подачі ним недійсних документів, а також з інших підстав та в порядку, передбаченому Законом України «Про адміністративну процедуру

2. Інтегрований довкілевий дозвіл, інші рішення, дії чи бездіяльність органів державної влади або органів місцевого самоврядування у процесі видачі (внесення змін до) інтегрованого довкілевого дозволу, реалізації інших повноважень, передбачених цим Законом, можуть бути оскаржені в порядку адміністративного оскарження або в судовому порядку будь-якою фізичною чи

юридичною особою. Адміністративне оскарження здійснюється згідно із Законом України «Про адміністративну процедуру».

3. Для цілей адміністративного оскарження інтегрованого довкілевого дозволу, інших рішень, дій чи бездіяльності дозвільного органу у процесі видачі (внесення змін до) інтегрованого довкілевого дозволу, реалізації інших повноважень дозвільного органу, передбачених цим Законом, дозвільний орган утворює комісію для розгляду скарг.

4. У рішенні про визнання інтегрованого довкілевого дозволу недійсним або у рішенні про скасування інтегрованого довкілевого дозволу вирішується питання про забезпечення виконання вимог частини 4-6 статті 25 цього Закону».

9) У абзаці шостому пункту 8 статті 29 законопроекту цифри та слова «2024 року» замінити на цифри та слова «2025 року».

З урахуванням зазначеного, Підкомітет рекомендує Комітету затвердити остаточну редакцію порівняльної таблиці законопроекту, підготовленого до другого читання, з урахуванням пропозицій Підкомітету та пропонує Комітету за результатами розгляду в другому читанні законопроекту рекомендувати Верховній Раді України прийняти його в другому читанні та в цілому як Закон.

Під час засідання Комітету народними депутатами України – членами Комітету запропоновано доповнення щодо викладу остаточної редакції тексту статей законопроекту для прийняття у другому читанні згідно з пунктом 4 частини першої статті 118 Регламенту Верховної Ради України, зокрема:

1) Частину четверту та п'яту статті 3 законопроекту викласти у такій редакції:

«4. Інтегрований довкілевий дозвіл видається згідно з висновками найкращих доступних технологій та методів управління.

Якщо умови інтегрованого довкілевого дозволу встановлюються на основі найкращих доступних технологій та методів управління, не описаних в жодних пов'язаних з діяльністю установки висновках найкращих доступних технологій та методів управління, ці найкращі доступні технології та методи управління повинні відповідати критеріям, зазначеним у статті 12 цього Закону, а гранично допустимі викиди повинні відповідати нормативам гранично допустимих викидів, визначеним у відповідних висновках найкращих доступних технологій та методів управління.

У разі відсутності висновків найкращих доступних технологій та методів управління, які охоплюють вид діяльності або тип виробничого процесу, що застосовуються в установці, інтегрований довкілевий дозвіл видається згідно з найкращими доступними технологіями та методами управління, які визначаються на основі критеріїв, зазначених у статті 12 цього Закону, та екологічних нормативів.

5. При внесенні змін до інтегрованого довкілевого дозволу за спрощеною процедурою, у разі змін у характері чи функціонуванні установки або її розширенні, перегляду та оновлення умов інтегрованого довкілевого дозволу, строк дії інтегрованого довкілевого дозволу необмежений».

2) Частину третю статті 4 доповнити новим пунктом 3 такого змісту:

«3) у випадках, передбачених цим Законом, заяву про зобов'язання щодо виведення установки з експлуатації із обґрунтуванням та підстав для визначення кінцевого строку експлуатації установки;».

3) Абзац 8 частини першої статті 14 викласти у такій редакції:

«до власника установки, оператора установки або осіб, які знаходяться під їх контролем, застосовані спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України «Про санкції».

4) Абзац 7 частини першої статті 24 законопроекту викласти у такій редакції:

«застосування до власника установки, оператора установки або осіб, які знаходяться під їх контролем, спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) відповідно до Закону України «Про санкції».

5) Частину першу статті 29 законопроекту викласти у такій редакції:

«1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через дванадцять місяців з дня набрання ним чинності, крім абзацу другого цього пункту та підпункту 3 пункту сьомого цієї статті, які вводяться в дію з дня набрання чинності цим Законом».

6) Частину другу статті 29 законопроекту доповнити абзацом другим такого змісту:

«Протягом цих чотирьох років оператори установок, що провадять види діяльності, зазначені в Додатку 1 до цього Закону, мають право до отримання інтегрованого довкілевого дозволу отримувати дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, дозволи на спеціальне водокористування та дозволи на здійснення операцій з оброблення відходів, в порядку, встановленому законодавством».

7) Частину четверту статті 29 законопроекту викласти у такій редакції:

« 4. Оператори установок, що мають намір після введення в дію цього Закону вивести їх з експлуатації, додають до заяви на отримання (внесення змін до) інтегрованого довкілевого дозволу заяву про зобов'язання щодо виведення установки з експлуатації із обґрунтуванням та підстав для визначення кінцевого строку експлуатації установки, який не може перевищувати десяти років з дня введення в дію цього Закону.

Умови інтегрованого довкілевого дозволу для установок, зазначених у цьому пункті, визначаються на основі екологічних нормативів, які є чинними на момент подання заяви на отримання (внесення змін до) інтегрованого

довкілевого дозволу, та з урахуванням строків виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, затверджених стратегічними документами національного рівня та/або регіональними програмами охорони довкілля. У інтегрованому довкілевому дозволі, наданому операторам таких установок, дозвільний орган зазначає кінцевий строк їх експлуатації, зазначений оператором установки у заяві про зобов'язання щодо виведення установки з експлуатації. Із спливом такого кінцевого строку експлуатація установки забороняється. Внесення змін до такого інтегрованого довкілевого дозволу здійснюється виключно в межах кінцевого строку експлуатації установки, при цьому кінцевий строк експлуатації таких установок не підлягає перегляду. Встановлені на момент видачі умови такого інтегрованого довкілевого дозволу не підлягають перегляду, крім випадків, передбачених статтями 21, 22 та абзацом п'ятим статті 23 цього Закону.

Вимоги цього Закону щодо внесення змін до інтегрованого довкілевого дозволу в разі перегляду та оновлення умов інтегрованого довкілевого дозволу у зв'язку з набранням чинності висновками найкращих доступних технологій та методів управління для видів діяльності або виробничих процесів, які охоплені виданим інтегрованим довкілевим дозволом, до установок, зазначених у цьому пункті не застосовуються».

8) Врахувати поправки 284, 285 порівняльної таблиці та виключити частину шосту статті 29 законопроекту.

9) Абзац четвертий частини четвертої статті 29 законопроекту виключити, включивши його до частини шостої статті 29 законопроекту, у такій редакції:

«Для великих спалювальних установок, включених до Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок, умови інтегрованого довкілевого дозволу визначаються з врахуванням Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок».

За результатами обговорення Комітет з питань екологічної політики та природокористування, **ухвалив висновок та прийняв рішення:**

1. Інформацію щодо підготовленого до другого читання проекту Закону України про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля (реєстр. № 6004-д) взяти до відома.

2. Підтримати рішення Підкомітету та пропозиції народних депутатів України – членів Комітету, висловлені під час засідання Комітету, щодо внесення до порівняльної таблиці доповнень стосовно остаточної редакції тексту статей законопроекту, викладених у мотивувальній частині цього висновку, відповідно до пункту 4 частини першої статті 118 Регламенту Верховної Ради України та затвердити остаточну редакцію порівняльної

таблиці законопроекту до другого читання, з урахуванням зазначених пропозицій і подати їх в остаточній редакції Комітету від народного депутата України Бондаренка О.В.

3. Надати Голові Комітету право вносити техніко-юридичні правки до законопроекту під час його підготовки до розгляду у другому читанні та при внесенні до порівняльної таблиці пропозицій та поправок, за результатами прийнятих Комітетом рішень, змінювати нумерацію.

4. Пропозиції народних депутатів України:

врахувати №№ 2, 8, 11, 14, 20, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 39, 47, 48, 51, 59, 73, 74, 76, 79, 83, 84, 85, 89, 91, 92, 97, 99, 101, 103, 106, 107, 110, 111, 112, 113, 116, 117, 118, 119, 123, 125, 129, 130, 134, 136, 138, 140, 142, 143, 160, 162, 165, 168, 173, 174, 175, 176, 177, 179, 182, 185, 187, 188, 190, 196, 199, 200, 202, 204, 205, 208, 209, 211, 215, 221, 222, 225, 227, 230, 233, 235, 240, 241, 243, 244, 246, 247, 249, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 263, 265, 269, 271, 275, 279, 280, 283, 284, 287, 289, 291, 292, 296, 297, 300, 301, 303, 305, 308, 309, 311, 317, 321, 322, 323, 324, 331, 332, 333, 334, 336, 338, 339, 341, 342, 343, 344, 345, 349, 350, 351, 353, 354, 355, 356, 359, 360, 366, 369, 370, 371 – всього 153.

врахувати частково №№ 10, 13, 18, 22, 25, 26, 53, 100, 102, 104, 115, 157, 166, 285, 286, 288, 313, 319, 330 – всього 19.

врахувати редакційно №№ 19, 46, 61, 70, 86, 87, 90, 153, 154, 155, 229, 231, 232, 245, 248, 250, 251, 281, 363, 365, 367 – всього 21.

відхилити №№ 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 15, 16, 17, 21, 34, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 49, 50, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 75, 77, 78, 80, 81, 82, 88, 93, 94, 95, 96, 98, 105, 108, 109, 114, 120, 121, 122, 124, 126, 127, 128, 131, 132, 133, 135, 137, 139, 141, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 156, 158, 159, 161, 163, 164, 167, 169, 170, 171, 172, 178, 180, 181, 183, 184, 186, 189, 191, 192, 193, 194, 195, 197, 198, 201, 203, 206, 207, 210, 212, 213, 214, 216, 217, 218, 219, 220, 223, 224, 226, 228, 234, 236, 237, 238, 239, 242, 252, 261, 262, 264, 266, 267, 268, 270, 272, 273, 274, 276, 277, 278, 282, 290, 293, 294, 295, 298, 299, 302, 304, 306, 307, 310, 312, 314, 315, 316, 318, 320, 325, 326, 327, 328, 329, 335, 337, 340, 346, 347, 348, 352, 357, 358, 361, 362, 364, 368 – всього 178.

5. Схвалити остаточну редакцію порівняльної таблиці для розгляду законопроекту, підготовленого до другого читання, з урахуванням прийнятих Комітетом рішень.

6. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про забезпечення конституційних прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля (реєстр. № 6004-д) прийняти в другому читанні та в цілому як Закон.

7. Відповідно до підпункту 2 пункту 4 та підпункту 2 пункту 5 Постанови Верховної Ради України «Про деякі заходи виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції» від 29.07.2022 № 2483-IX надіслати текст законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України

до Європейського Союзу та Кабінету Міністрів України для проведення додаткової експертизи щодо відповідності його положень міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу.

8. Доповідачем при розгляді проекту Закону від Комітету визначити народного депутата України, Голову Комітету Бондаренка Олега Володимировича.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

